

**LETËR E HAPUR E
PROFESORËVE UNIVERSITARË
DREJTUAR PARTIVE POLITIKE,
QEVERISË DHE MINISTRISË SË
ARSIMIT DHE SHKENCËS
LIDHUR ME PROPOZIMLIGJIN
PËR ARSIM TË LARTË**

Ne nënshkruesit, profesorë të Universitetit të Tetovës, Universitetit të Evropës Juglindore dhe Universitetit “Nënë Tereza”, përmes kësaj letre të hapur shprehim publikisht vërejtjet, shqetësimet dhe propozimet tona lidhur me Propozim-ligjin për arsimin e lartë, i cili aktualisht ndodhet në fazën e përgatitjes dhe miratimit.

Duke qenë të vetëdijshëm për nevojën e avancimit të arsimit të lartë dhe harmonizimit të tij me standardet evropiane, vlerësojmë se disa nga zgjidhjet e propozuara janë ndërhyrje serioze në autonominë e universitare, e cila garantohet me Kushtetutë dhe me standardet ndërkombëtare në fushën e arsimit.

Parashikimi i organit “Këshilli Universitar”, me rritje të dukshme të kompetencave dhe me funksion zëvendësues të organeve më të larta si Senati dhe Këshilli i Rektoratit, si dhe fakti që një pjesë e anëtarëve të tij emërohen nga Qeveria, krijon bazë për ndikim të drejtpërdrejtë politik në menaxhimin

**ОТВОРЕНО ПИСМО ОД
УНИВЕРЗИТЕТСКИ
ПРОФЕСОРИ
ДО ПОЛИТИЧКИТЕ ПАРТИИ,
ВЛАДАТА И
МИНИСТЕРСТВОТО ЗА
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ВО ВРСКА СО ПРЕДЛОГ-
ЗАКОНОТ ЗА ВИСОКО
ОБРАЗОВАНИЕ**

Ние, долупотпишаните, професори на Универзитетот во Тетово, Универзитетот на Југоисточна Европа и Универзитетот „Мајка Тереза“, преку ова отворено писмо јавно ги изразуваме нашите забелешки, загрижености и предлози во врска со Предлог-Законот за Високо Образование, кој во моментов е во фаза на подготовка и одобрување.

Свесни за потребата од унапредување на високото образование и негово усогласување со европските стандарди, оценуваме дека некои од предложените решенија претставуваат сериозно мешање во автономијата на универзитетите, која е загарантирана со Уставот на државата и меѓународните стандарди во областа на образованието.

Предвидувањето на органот „Универзитетски совет“, со значително зголемување на надлежностите и со замена на функцијата на повисоките органи како што се Сенатот и Ректорската Управа, како и фактот дека некои од неговите членови се назначени од Владата, создава основа за директно политичко влијание врз управувањето на универзитетите и

e universiteteve dhe cenon autonominë institucionale dhe pavarësinë akademike.

Gjithashtu, dispozitat që mundësojnë ndryshime statusore (shkrirje, fuzionime etj.) të universiteteve me iniciativë nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës pa dakordim të kualifikuar (2/3) të njërive përbërëse dhe të Senatit, hapin mundësi për paqëndrueshmëri institucionale dhe krijojnë pasiguri juridike për stafin akademik dhe studentët.

Në fushën e zgjedhjeve në thirrjet mësimore-shkencore, kushtet e propozuara janë vendosur në një nivel që, në praktikë, rezulton pothuajse i papërbushshëm, veçanërisht në disa fusha specifike shkencore. Detyrimi për publikimin e punimeve në revista të indeksuara në Web of Science, me theksim shtesë të H-index-it si kriter, nuk merr parasysh specifikat e shkencave shoqërore dhe humanistike, ku numri i revistave relevante është i kufizuar dhe procesi i recensimit dhe publikimi mund të zgjasin më shumë se një vit.

Vlerësojmë se ekziston rrezik real që nëpërmjet këtyre ndryshimeve të propozuara të marginalizohet roli i revistave tona shkencore, të cilat për vite me radhë kanë kontribuar në zhvillimin e mendimit shkencor kombëtar dhe traditës akademike.

Gjithashtu, vendosja e një dispozite sipas së cilës vetëm katër universitetet e para të ranguara do të kenë të drejtë të organizojnë

ja нарушува институционалната автономија и академската независност.

Исто така, одредбите што овозможуваат статусни промени (присоединување, спојувања итн.) на универзитетите по иницијатива на Министерството за Образование и Наука без квалификувана согласност (2/3) од составните единици и Сенатот, отвораат можности за институционална нестабилност и создаваат правна несигурност за академскиот кадар и студентите.

Во областа на изборите во наставно-научните звања, предложените услови се поставени на ниво кое, во пракса, се покажува како речиси неисполнливо, особено во некои специфични научни области. Обврската за објавување трудови во списанија индексирани во Web of Science, со дополнителен акцент на H-индексот како критериум, не ги зема предвид спецификите на општествените и хуманистичките науки, каде што бројот на релевантни списанија е ограничен, а процесот на рецензија и објавување може да трае повеќе од една година.

Оценуваме дека постои реален ризик дека преку овие предложени измени, улогата на нашите научни списанија, кои со години придонесуваат за развојот на националната научна мисла и академска традиција, ќе биде маргинализирана.

Исто така, утврдувањето на одредба според која само првите четири рангирани универзитети ќе имаат право да организираат докторски студии, оценуваме дека овозможува

studime të doktoraturës, vlerësojmë se mundëson pabarazi dhe trajtim diskriminues ndërmjet institucioneve të arsimit të lartë dhe në vend se të inkurajohet cilësia nëpërmjet mbështetjes dhe zhvillimit, vendoset një model që kufizon mundësinë e universiteteve të tjera.

Konsiderojmë se reformat në arsimin e lartë duhet të jenë rezultat i një dialogu të gjerë, gjithëpërfshirës dhe transparent me komunitetin akademik.

Vlerësojmë se një ligj që kufizon autonominë, krijon pabarazi dhe vendos kritere të pazbatueshme nuk mund të kontribuojë në cilësi reale dhe evropianizim të sistemit.

Për këtë arsye, kërkojmë:

1. Tërheqjen ose rishikimin thelbësor të dispozitave që cenojnë autonominë universitare.
2. Rishqyrtimin e kriterëve për zgjedhje në thirrje, duke respektuar specifikat e fushave të ndryshme.
3. Sigurimin e trajtimit të barabartë për të gjitha universitetet e akredituara në lidhje me organizimin e studimeve, në veçanti në ciklin e tretë.
4. Nhapjen e një debati të gjerë publik dhe profesional para miratimit të versionit përfundimtar të ligjit.

Vlerësojmë se vetëm përmes një marrëdhënieje partneriteti ndërmjet

нееднаквост и дискриминаторски третман меѓу високообразовните институции и наместо поттикнување на квалитетот преку поддршка и развој, се воспоставува модел што ги ограничува можностите на другите универзитети.

Сметаме дека реформите во високото образование треба да бидат резултат на широк, сеопфатен и транспарентен дијалог со академската заедница.

Веруваме дека закон што ја ограничува автономијата, создава нееднаквости и воспоставува неприменливи критериуми не може да придонесе за вистински квалитет и европеизација на системот.

Поради оваа причини, бараме:

1. Повлекување или суштинска ревизија на одредбите што ја нарушуваат автономијата на универзитетот.
2. Преиспитување на критериумите за избор во огласот, почитувајќи ги спецификите на различните области.
3. Обезбедување еднаков третман за сите акредитирани универзитети во однос на организацијата на студиите, особено во третиот циклус.
4. Отворање широка јавна и стручна дебата пред усвојувањето на конечната верзија на законот.

Веруваме дека само преку партнерство меѓу институциите и академската заедница може да се донесе закон што навистина ќе го унапреди високото образование во Република Северна Македонија.

institucioneve dhe komunitetit akademik mund të miratohet një ligj që realisht do ta avancojë arsimin e lartë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Për arsyet e lartpërmendura kërkojmë nga organet e kompetente që ta mbështesin këtë synim dhe propozimligji për arsimin e lartë të marrë miratimin e të gjithë faktorëve shoqërorë, veçanërisht të komunitetit akademik.

Shkup dhe Tetovë, _____.____. 2026

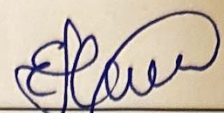
Me respekt,

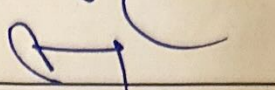
Од горенаведените причини, бараме од надлежните органи да ја поддржат оваа иницијатива и Предлог-Законот за Високо Образование да биде одобрен од сите општествени фактори, особено од академската заедница.

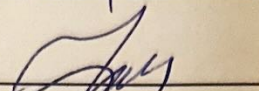
Скопје и Тетово, _____.____. 2026

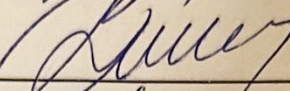
Со почит,

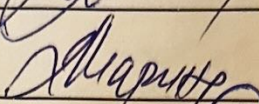
Nënshkruesit:

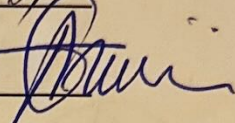
UT Emine Shaban -

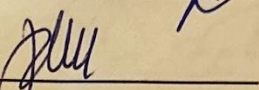
UT Arlind Arizi -

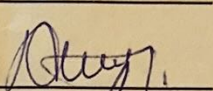
UT ISA SPAHII -

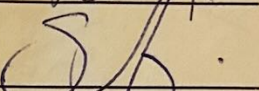
UT Hana Dardhiq -

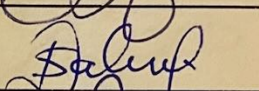
UT Марута Савенцова -

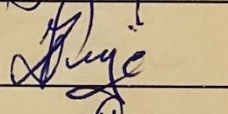
UT Alida Emiri - Ismaili -

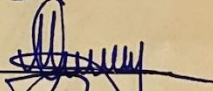
UT - Lindita Skenderi

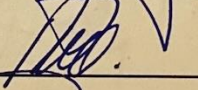
UT Albulena Dehari

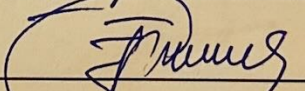
UT Suzana Ejupi

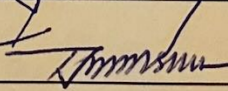
UT DEFRIM SALLI

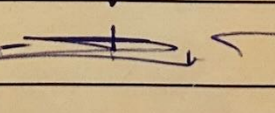
UT Larije Huxedimi

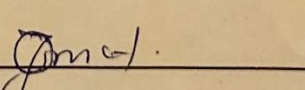
UT Марута Савенцова

UT Lutunie Kamberi

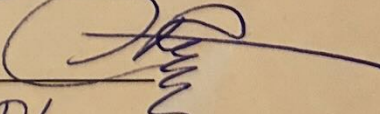
UT ESMIJE VESELI -

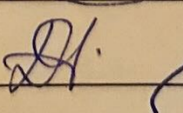
UT Izmit Durmishi -

UT, Berton Julejmani

UT, Osman Ismaili

UT, Derrih Alushi

UT, Begirje Rexhapi

UT, Drita Bejtullahi

Nënshkruarit:

Arta Bilalli Zendelevi		
KLONA POLLOZHANI SHENU		
Zoskua ZEMANI		UT
Jana Bujarimi		UT
Plutariku Salis		U.T.
SELAMU ISEMI		UT
Dalib		UT
Hasni Dean		UT
Bujan Ahmeti	B. Ahmeti	UT
ISAK SHERIFI		U.T.
Fiona Ademi		UT
Arbujim Iseri		UT
Guiliano Fejmi	G. Fejmi	UT
Amir Korumbi	A. Korumbi	UT
Orhan Ademi		UT
Laman Ismaili		UT
Armen Tarezi		U.T.
Skirte Eder	S. Eder	UT
Shpresa Alimi - Menedi		U.T.
Bukurije Ekmi - Ademi		UT

- UT - Menije Elezi *Menije*
- UT - Besnik Bledj *Bledj*
- UT - Mersir Maksut *Maksut*
- UT - Shaban Jahji *Jahji*
- UT - Fadil Rexhepi *Rexhepi*
- UT - Emri Murat *Murat*
- UT - Fatmire Lumani *Lumani*
- UT - Muhammed Zeti *Zeti*
- UT - Ujall cp' Beshir *Beshir*
- UT - ~~Fatmir~~ Lumani *Lumani*
- UT Naim Mahmudi *Mahmudi*
- UT Agon Demjalo *Demjalo*
- UT Gatevit Mlodieri *Mlodieri*
- UT Nesim Sejferi *Sejferi*
- UT Muamer Sadiku *Sadiku*
- UT Orlzime Duffin - Kadriu *Kadriu*
- UT Mirjan Begiri - *Begiri*
- UESL VISAR SUEAN - *Suean*
- UT - Dami Nuhij *Nuhij*
- UT ~~Sejferi~~ Miri *Miri*
- UT Ruzhdi MATOSHI *Matoshi*

Borolhy/ Davt.	Boorhy	UT
Hatibe Deari	Hatibi	UT
Azim Nulim	Azim	UT
Ferhat Pouji	Ferhat	UT
Abër Ademi	Abër	UT
DRITON SELMANI	Driton	UT
Naser Ademi	Naser	UT
Fismke Beketi Shagim	Fismke	UT
Reza Mehilli Ferhat	Reza	UT
Arif Dohini	Arif	UT
Fatbardhe Smaili	Fatbardhe	UT
Bekim Maksuti	Bekim	UT
Armi Rostemi	Armi	UT
Festim Halili	Festim	UT
Xhalija Abdulahi	Xhalija	UT
Merita Kasa Halili Kasa	Merita	UT
Bujar Durmishi	Bujar	UT
Arshadye Remeni Halili	Arshadye	UT
Shefket Dehari	Shefket	UT
Muhamet Sicoorley	Muhamet	UT
Dije Dehari	Dije	UT

Losim Kemberi Thunty & UT.

Merita Bajami Mury	UT
Azer Jusuf	UT
Xaver Gullini	UT
Valbon Adami	UT
Meset Lociu	UT
Burim Bektijari	UT
Verda Hismi Jonuzi	UT
Eip Ruzati	E. Ruzati UT
Rukiye Ibrahim	UT
Hisen Xhemaili	UT
Petrol Hamori	UT
Merime Mustafi	UT
Muesedin Abduli	UT
Gazmend Jonuzi	UT
Flomdije Memedi	UT
Azime Hazari	UT
Gazmend Xhasari	UT
Halim Halimi	UT
Enin Dornishi	UT
Mije Rex	UT

UT. Blerim Grubi Blerim
 UT Jomet Jonexi-Krosi Jomet
 UT Adnan Ismaili Adnan
 UT. Sulayman Baki Sulayman
 UT. Arjuna Thuri-Guleri Arjuna
 UT. Nita Guleri Nita

Yll drita Salkhi Yll drita UT
 Skurte Luma-Osuani Skurte UT.
 Florin Asani Florin - UT
 Xhevan Bepiri Xhevan UT
 Agim Shaban Agim UT
 Zati Arui Zati UT
 Xhezair Abdija Xhezair
 Alojolin Hosani Alojolin UT. Hosani UT.
 Besnik Rexhepi Besnik UT.
 Xhezair Rexhepi Xhezair UT.
 Kasim Zejri Kasim UT
 Sahidin Alin Sahidin UT
 Arvon Habelo Arvon UT
 Lupine Loka Relsky Lupine UT
 Harush Loni Harush UT
 Jahi Jahija Jahi UT
 Elmir Sejfullari Elmir UT

Nënshkruesit:

- Liridon Vepeli Tafili UT
- Xhezon Jdua UT
- Gjeragim Lekca UT
- Him Osmani UT
- Ali Maslari UT
- JETHIRE ZEQIRI
- Abdurrahman Bogdani UT
- Metin Hety UT
- Egryzo Kurticaj UT
- Valmiri An UT
- Refik Selim UT
- Naik Durmishi UT
- Stur Jusuf UT
- Zemir Sejfi UT
- Alit Doriani UT
- Hazir Polloziani UT
- SULESMAN AHMERI UT
- Berama Gani Mehmeti UT
- Reshat Ahmeti UT
- Melik Aramani UT

Nëshkruesit:

DRITON SELMANI UT

Rafiq Ibrahim UT

ARLINDA HAXHIV ZADRI UT

Arjeta Shesani UT

Ilber Besani UT

Gylai Aliq UT

Edita Aldi-Joliz UT

Argjent Imeri UT

Veslind Haxhinexha UT

Meret Demepi UT

NEXHIBE NUH UT

SEFEDIN BIZALLI UT

Jehmir Ahmeti UT

Lidhiana Gashi UT

Flora Besimi UT

Vejim Murati UT

Eskrem Ismaili UT PARTIME

Shana Ahmed Lita UT

Nëshkruetit / Подписници:

Fati Iseni - UNT
Rilind Adem - UNT
Reim Fashari - UNT
Nylinda Axhori - UNT
Marta Tika Qeliteti - UNT
Argëtim Saliu - UNT
Indijan Stedari - UNT
Shpetim Rexhepi - UNT
Asmir Kusufi - UNT
Arbnor Bushati - UNT
Valton Ramadani - UNT
Blerant Ramadani - UNT
Musah Fejzullari - UNT
ILIR Mehmeti - UNT
MIRVAN XHEMAILI - UNT
Mustafë Trutaku - UNT
Naskentrop Haskobacki - UNT
Avni Avdiu - UNT
Зоран Трпунгов - UNT
Оливера Стефановић - UNT

Мочика Мухомбова Мочика
 Владимир Кушаковски Владимир
 Nazim Nersisyan Nazim
 Ditanje Tomati - Tomati
 Rilind Mahmudi UNT Rilind
 Gendi Reçi UNT Gendi
 Zeynepa Kamron Zeynepa
 СТЕВАН КОСЕВСКИ Стеван
 Gerita Mirzo Gerita
 Egzona Iseni Rexhoji Egzona
 ZORAN SAKOVSKI Zoran
 Agron Karadish Agron
 Agron Krangalla Agron
 Ber Mahmut Ber
 Jafarino Trjunosko Keresko Jafarino
 МАРИЈА МИШЕРОВА ЈАНАКИЊЕКА Марија
 Александар Петровска Кузунучиски Александар
 Bukurije Ismail - Jusufi Bukurije
 ARIA MENEDI Aderi ARIA
 Diktor Luffin UNT Diktor
 Teuta Jusufi - Jenku UNT Teuta

Nënshkruesit:

Bekeu Klulupa	Beu	UEJL
Aja Hero	Mallor	UEJL
Albano Metaj	Amel	UEJL
Fjolla Kaproli	Isroeli	UEJL
Adnan Zolun	Isroeli	UEJL
Sami Mchunedi	Amel	UEJL
Blerton Sinani	Buel	UEJL
